

Bankencrash VS

Een rij klanten die hun tegoeden veilig willen stellen bij het hoofdkantoor van Silicon Valley Bank in Santa Clara, Californië op maandag.

Foto Noah Berger / AFP

PEILING FAILLISSEMENT TECHBANK

Komt er een einde aan de rentestijgingen?

Het faillissement van de Silicon Valley Bank, de huisbank van de techsector, veroorzaakte een grote schokgolf op de financiële markten. De gestegen rente speelde daarbij een rol. Stoppen centrale banken nu hun renteverhogingen om de inflatie te keren?

Mary Pieterse-Bloem, hoogleraar financiële markten aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en chief investment officer Rabobank: 'De renteverhogingen door de centrale banken waren de steen in de vijver. Ze zijn bedoeld om de inflatie tegen te gaan, maar leveren ook problemen op voor bedrijven die sterk leunen op geleend geld. Je zag een ripple-effect ontstaan. Eerst kwam de techsector in de Verenigde Staten in het nauw. Nu zijn er daar slachtoffers in de bancaire sector.'

'De Silicon Valley Bank (SVB) richtte zich heel eenzijdig op die techsector. Ze beheerden ook meer dan gemiddeld veel cash geld, dat plotseling meer dan gemiddeld werd opgeëist. Hun problemen leidden tot de snelste bankrun die ik ooit heb gezien.'

■ **Carsten Brzeski, econoom bij ING bank en volger van de Europese Centrale Bank:** 'Ik sprak vandaag al met een aantal klanten die allemaal willen weten wat het faillissement van SVB gaat betekenen voor het rentebeleid van de centrale banken. Donderdag vergadert de Europese Centrale Bank (ECB) en een week later komt in de VS de Fed bijeen. De voorspellingen daarover gaan nu alle kanten op. Er wordt inderdaad veel verwezen naar de vorige grote bankencrisis in 2008. Veel banken moesten toen gered worden met staatssteun. Centrale banken besloten de rente te verlagen. Maar die

situatie was natuurlijk wel anders. Er was toen geen inflatie.'

■ **Lex Hoogduin, hoogleraar economie van complexiteit en onzekerheid in Groningen en oud-directielid van De Nederlandsche Bank (DNB):** 'De rente is jarenlang heel laag gehouden. Zo is het idee ontstaan dat dit altijd zo zou blijven, zonder dat er inflatie zou komen. De situatie bij Silicon Valley bank is daar het gevolg van. Niet alleen omdat de bank veel klanten heeft die door inflatie geraakt worden en geld nodig hebben. Maar ook omdat de bank een groot deel van het kapitaal aanhield in staatsobligaties.'

'Dat zijn staatsleningen waarvan door de langdurig lage rente het idee was dat die zeer waardevast zouden zijn. Maar nu de rente is verhoogd, is de waarde van die obligaties gedaald. Toen de bank geld nodig had om aan klanten uit te keren, moest het die obligaties ineens met verlies verkopen. Daarvan werden klanten en aandeelhouders van de bank zenuwachtig.'

■ **Brzeski:** 'Een renteverhoging moet de economie vertragen, maar schade is onvermijdelijk. Logisch dat je dat zult zien bij de huizenmarkt. Hogere rente betekent dat hypotheekleningen duurder worden.'

'Het faillissement van SVB toont aan dat het de vertraging ook financiële instellingen kan raken die veel obligaties op hun balans hebben staan. Dat geeft dan wel even schrik. Als centrale

bankier wil je niet dat er een soort domino-effect ontstaat, zoals in 2008. De bank Lehman Brothers viel toen om. Dat was een spin in het web van de financiële sector. Van Silicon Valley Bank kun je dat niet zeggen.'

■ **Pieterse-Bloem:** 'Het besmettingsgevaar van het faillissement van SVB voor de hele sector is beperkt. Door het unieke karakter van SVB, maar ook door het snelle ingrijpen van de Amerikaanse regering en centrale bank. Anders dan bij aanvang van de financiële crisis van 2008 ligt er nu wel een draaiboek voor daadkrachtig beleid.'

■ **Brzeski:** 'De Amerikaanse overheid pakt het nu anders aan dan in 2008. De klanten van SVB worden wel opgevangen. Zij krijgen hun geld terug. Maar de bank zelf wordt niet gered.'

■ **Pieterse-Bloem:** 'De onrust op de financiële markten is nu bedaar. Het koersverlies van bankaandelen is alweer ten dele gekeerd. Natuurlijk wordt er nu ook goed gekeken naar andere sectoren die werden gedreven door leningen tegen lage rentes, zoals de vastgoedsector.'

'Ik sluit niet uit dat er hier en daar nog meer partijen omvallen. Dat zal zich waarschijnlijk beperken tot ondernemingen waarbij méér speelt dan een renteprobleem, zoals bij SVB met zijn eenzijdige belang in de techsector.'

'Je denkt ook aan de woningmarkt. Als de rente stijgt, heeft dat effect op

AMERIKAANSE BEURS HERSTELT ZICH

■ Op Wall Street lopen ze er dinsdag weer een stuk opgewekter bij. De Amerikaanse beurs lijkt goed te reageren op de ingrepen van de overheid. Na de val van twee banken afgelopen week sprak Joe Biden op maandag de natie toe. Hij beloofde de getroffen rekeninghouders dat ze deze week gewoon weer bij hun tegoeden kunnen. 'Amerikanen kunnen erop vertrouwen dat het bankensysteem veilig is', zei hij. Ook zou het management van de failliete banken worden vervangen. De zalvende woorden van de president lijken te hebben gewerkt. Op dinsdag is het vertrouwen in de financiële markten weer wat hersteld. De vraag is hoelang die stijging aanhoudt. De Amerikaanse inflatiecijfers tonen op dinsdag slechts een zeer lichte daling: van 6,4 naar 6 procent. De inflatie blijft dus hoog. De Federal Reserve voelt zich gedwongen om de rente ook hoog te houden. Precies wat de val van nóg een bank weer kan vergemakkelijken.

de huizenprijzen. We weten van de vorige crisis dat mensen er alles aan doen om hun hypotheekverplichtingen na te blijven komen. Ook hebben de banken veel meer kapitaalbuffers om mogelijke tegenvallers op te vangen.'

■ **Hoogduin:** 'Ik hoop dat de centrale bankiers nu geen slappe knieën krijgen en stoppen met renteverhogingen of banken of bedrijven gaan redden die grote risico's hebben genomen. Het afkicken van gratis geld kan niet zonder dat iemand het merkt. Maar het moet wel gebeuren.'

■ **Brzeski:** 'Ik ga ervan uit dat de ECB donderdag zeker de rente nog een keer met een half procentpunt zal verhogen. En dat bankpresident Lagarde nog wat geruststellende dingen zal zeggen richting de toekomst.'

■ **Pieterse-Bloem:** 'Er waren verhalen dat de Amerikaanse centrale bank het tempo van zijn renteverhogingen zou verlagen, om problemen als met SVB te voorkomen. Ik verwacht dat niet.'

'De centrale banken doen er verstandig aan zich in hun rentebeleid niet te laten leiden door dit soort bijzondere gevallen. De ontwikkeling van het algemene prijspeil en de algemene economie is veel belangrijker. Tegelijkertijd moet men paraat blijven staan om het financiële systeem te beschermen tegen incidentele probleemgevallen.'

**Marc van den Eerenbeemt
Tjerk Gualthérie van Weezel**